

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 4. listopadu 2021 v trestní věci obžalovaného M.T., narozeného XXXXX, o odvolání obžalovaného proti rozsudku Okresního soudu Brno-venkov ze dne 6. srpna 2021, č. j. 30 T 11/2018-632,

takto:

Podle § 256 trestního řádu se odvolání **zamítá**.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem byl obžalovaný uznán vinným zločinem znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku a za to mu byl uložen trest odnětí svobody v trvání dvou a půl let, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání dvou let. Ve výroku napadeného rozsudku je skutek, kterým byl obžalovaný uznán vinným, popsán.
2. Obžalovaný podal proti rozsudku odvolání.
3. Odvolání bylo podáno oprávněnou osobou a v zákonem stanovené lhůtě.
4. Obhájce obžalovaného písemně odvolání odůvodnil. Je zdůrazněno, že ve věci byly vydány dva odsuzující rozsudky, které byly Krajským soudem v Brně zrušeny. Podle obžalovaného měl být prováděn výslech svědka K. a výslech poškozené v přítomnosti obžalovaného. Podle obžalovaného je výklad pokynů odvolacího soudu takový, že kromě běžného výslechu poškozené a svědka K. mělo také dojít ke konfrontaci mezi poškozenou a obžalovaným. Bylo také zmíněno, že odvolací soud poukázal na to, že závěr o věrohodnosti zkoumané osoby by měl učinit soud, není to v tomto směru pouze znalec, pouze znalecký posudek, který slouží k tomu, aby soud učinil závěr o věrohodnosti zkoumané osoby. Podle obžalovaného měli svědci nejdříve sami uvádět, co o věci ví a pak jim teprve měly být kladeny otázky. Soud se měl zabývat tím, jak mohl případně obžalovaný držet poškozenou za horní končetiny a zároveň činit další úkony. U výslechu poškozené měla být přítomna znalkyně. Bylo také zdůrazněno, že po výpovědi poškozené mohly být kladeny otázky senátem, státním zástupcem, zmocněncem, obhájcem, ale také obžalovaným, který měl také mít možnost vyjádřit se k tomu, co poškozená vypoví. Vyjádřit se k výpovědi poškozené se měl obžalovaný v její přítomnosti. Bylo zdůrazněno, že v podstatě jsou zde dva stěžejní důkazní prostředky, ze kterých lze čerpat důkazy, jedná se o výpověď poškozené a o výpověď obžalovaného. Vzhledem k tomu je potřeba velmi obezřetně tyto důkazní prostředky a z nich plynoucí důkazy hodnotit a dbát také zásady, že svědek je především vyslýchán před soudem v přítomnosti obžalované osoby. Podle obžalovaného nebyl respektován pokyn odvolacího soudu, aby byla vyslechnuta poškozená v přítomnosti obžalovaného. Pokud uvedl soud prvního stupně,

že měl podle rozhodnutí odvolacího soudu důsledně zvážit podmínky pro výslech poškozené a svědka K. v nepřítomnosti obžalovaného, obžalovaný s tím nesouhlasí, protože byl dán jasný pokyn vyslýchat poškozenou v přítomnosti obžalovaného, stejně tak u svědka K.. Pokyny odvolacího soudu si soud prvního stupně vyložil nesprávně. Soud prvního stupně uvedl, že důsledně zkoumal podmínky výpovědi poškozené v nepřítomnosti obžalovaného. Podmínky jsou stejné, jako tomu bylo, když už jednou vyslechnuta byla. Z toho důvodu je tedy možné použít i předchozí výpověď poškozené. Samozřejmě se nejedná o výpověď, která byla činěna v době před prvním zrušujícím rozhodnutím Krajského soudu v Brně, protože ve věci jednal jiný senát a Krajský soud v Brně jasně uvedl, že má věc projednávat jiný senát. Obžalovaný je toho názoru, že odvolací soud soudu prvního stupně neuložil důsledně zvážit podmínky pro výslech poškozené, zvážit je znovu. Byl dán jasný pokyn.

Soud prvního stupně se měl také zaměřit na to, jak měla být chycena poškozená za končetiny, jak jí mohl obžalovaný držet za horní končetiny a zároveň na ní činit určité úkony. Soud se měl také zabývat mechanismem vzniku případných modřin a zvážit, zda úchop ze strany obžalovaného byl možný a zda mechanismus vzniku případných modřin lze připisovat pouze působení obžalovaného, nejen ve vztahu k horním končetinám, ale ke všem modřinám, jak jsou popsány v lékařské zprávě. S tímto pokynem se soud prvního stupně nevypořádal. Soud pouze uvedl, že po zralé úvaze uvěřil tomu, co líčí poškozená opakovaně u hlavního líčení. Soud vyslechl poškozenou pouze k naplnění podmínek § 209 odst. 1 trestního řádu a § 20 odst. 3 a 4 zákona o obětech trestných činů. Výslech k údajnému skutku proveden nebyl. Nebyla provedena konfrontace. Nebylo objasněno, jak měla být poškozená chycena odvolatelem za ruce, kde měl dolní končetiny, když byl v kontaktu s poškozenou, jak jí mohl zároveň držet za horní končetiny, končetinu, zároveň jí vsunovat prsty či prst do pochvy.

Soud prvního stupně neměl použít výslech poškozené z 24. dubna 2019. Je to nezákonný výslech, protože byl proveden v nepřítomnosti obžalovaného, aniž by byly splněny podmínky pro jeho vykázání z jednací síně.

Nebylo umožněno souvisle svědkyni vypovídat a byly jí kladeny otázky.

Obžalovaný T. vznesl námitku proti odbornému zaměření znalkyně PhDr. Ivany Holešovské, která je znalkyní z oboru školství a kultura, odvětví psychologie, měl se věci zabývat znalec v oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, specializace klinická psychologie. Znalci z oboru školství a kultury nemají kvalifikaci v oboru diagnostiky duševních chorob a duševních poruch, neabsolvují zkoušku z psychiatrie, z psychopatologie, nemají vzdělání v oboru klinicky vyšetřovacích metod. Soud prvního stupně se s těmito námitkami nevypořádal. Nevyjádřil se k nim a při hlavním líčení 6. 8. 2021 znalecký posudek a výslech znalkyně PhDr. Holešovské provedl. Podle soudu odborné zaměření znalkyně odpovídá vymezenému znaleckému zkoumání. Sama znalkyně Holešovská potvrdila, že poškozená netrpí psychickou chorobou či poruchou, pokud by byly takové náznaky, bylo by třeba přizvat psychiatra, psycholog nemůže duševní poruchu diagnostikovat. Pokud by tedy měla mít údajně poškozená psychické problémy, pokud je znalkyně zmínila, je to nevýznamné tvrzení znalkyně a jedná se o subjektivní a neodborné úvahy. Pokud má soud prvního stupně uvádět, že výpověď poškozené je konzistentní, musel minimálně vycházet ze dvou výpovědí, tudíž i z výpovědi z 24. dubna 2019, což neměl. Soud prvního stupně nepoužil správné podklady k hodnocení věrohodnosti poškozené a neučinil si závěr sám, opíral se o znalecký posudek znalkyně Holešovské. Obhájce poukazuje na to, že se zeptal znalkyně 2. srpna 2021, zda poškozená o prožitých událostech vědomě lhala, na to uvedla znalkyně, že vědomě nelhala. Taková odpověď podle obžalovaného není možná. Soud prvního stupně se měl také zabývat tím, že znalkyně neměla vycházet z úředního záznamu, protože je před soudem nepoužitelný. Je pak rozebírán obhájcem znalecký posudek znalkyně Holešovské z hlediska formálních náležitostí, podle něj nesplňuje patřičné požadavky. Závěry skutečně plynoucí z provedených důkazů a skutková zjištění vyslovená soudem prvního stupně v rozsudku, jsou v extrémním rozporu.

Lékařská zpráva MUDr. Halászové konstatuje, že na těle poškozené jsou nějaké modřiny, které nespécifikuje. Z toho nelze usuzovat, že modřiny vznikly 23. 7. 2017 a původce modřin nelze

připisovat obžalovanému. Z fotografií pořízených hodinu před lékařským vyšetřením hematomy patrné nejsou. Nejdříve tedy modřiny popisovány nejsou, respektive nikde uvedené nejsou, později jsou. Je to rozpor, kterým se soud prvního stupně nezabýval. Lékařská zpráva nemá vypovídací hodnotu.

Soud prvního stupně vůbec nepřihlížel k závěrům znalce z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství MUDr. Karla Dobiáše, Ph.D., respektive to učinil tak, aby závěry vůbec nemusel použít. Fotografie pořízené na policii 23. 7. 2017 byly navrženy k důkazu, avšak takovým návrhem se soud prvního stupně nezabýval. Zvětšené fragmenty fotografií nejsou novými podklady, ze kterých by měl znalec vycházet. Znalec uvedl, že fotograficky zdokumentovaná poranění levého předloktí a levého zápěstí nejsou zaznamenána při lékařském vyšetření a nejsou ani dávána do souvislosti s projednávanou událostí. Lékařská zpráva MUDr. Halászové nemá ve vztahu k údajným poraněním, tvrzeným poškozenou, vypovídací hodnotu. Hematomy, které vzniknou tlakem úchopu rukou a ne údery, by s velkou pravděpodobností musely být po cca 8 hodinách patrné, tedy by musely být na pořízených fotografiích vidět. Znalecký posudek vyvrací popis skutkového děje ze strany poškozené, znalecký posudek výpověď poškozené zpochybňuje. Soud posudku věnoval malou pozornost, mohou být potom pochybnosti o tom, že je soud objektivní. Znalec by v podstatě potvrdil, že na fotografiích z 23. 7. 2017 nejsou na těle poškozené viditelné žádné hematomy ani modřiny, s výjimkou dvou drobných úrazových změn starých několik dní. Pokud by obžalovaný použil násilí, na fotografiích pořízených asi 8 hodin po skutku by již hematomy musely být viditelné a vybarvené, lékařská zpráva z 23. 7. 2017 popisuje údajné modřiny na těle nedostatečně a nekonkrétně, neuvádí tvar, barvu, ohraničení, tudíž úrazové změny nelze dávat do souvislosti s projednávanou událostí.

Obžalovaný má připomínky ke svědkovi M.K., podle něj je nevěrohodný. Nedokázal se k ničemu vyjádřit. Soud prvního stupně nedal svědkovi K. možnost, aby souvisle sám uvedl, co o věci ví. Soud začal otázkou.

Dá se říci, že byly hodnoceny důkazy ve prospěch obžaloby a poškozené, v neprospěch obžalovaného. Nebyl proveden jediný přímý důkaz, který by prokazoval vinu obžalovaného. Bylo vycházeno z případně procesně nepoužitelných důkazů. Jiné důkazy netvoří ucelený řetězec důkazů nepřímých, který by vedl k závěru o vině obžalovaného. Vsunutí prstů obžalovaného do genitálu poškozené nebylo prokázáno, nebylo prokázáno ani lékařskou zprávou, protože nebyly zjištěny známky poranění zevního genitálu, pochva byla klidná, čípek konický.

Soud prvního stupně se opakovaně dopustil libovůle při hodnocení jednotlivých důkazů, dospěl k nesprávným skutkovým závěrům, které jsou v rozporu s dokazováním. Vady rozsudku dosahují ústavněprávní intenzity. Nebyl respektován závazný pokyn soudu druhého stupně. Porušení procesních předpisů má zpravidla za následek nové zrušení rozsudku a vrácení věci k novému projednání a rozhodnutí v prvním stupni.

Soud prvního stupně také neměl použít pojem psychické následky, protože jde o neurčitý pojem, neodpovídá klinické diagnóze. Z lékařského hlediska jde o nesmyslný pojem. Poškozená nebyla klinicky vyšetřena.

Fotodokumentaci, zachycující následky na těle poškozené, nelze nalézt, soud použil nesprávný obrat. Ve spise je pouze v digitální podobě fotodokumentace, také v listinné, těla poškozené, kterou pořídil policista 23. 7. 2017, je z ní patrné, že na těle nejsou následky zranění.

Znalkyně Holešovská nebyla řádně soudem poučena a nebyl jí připomenut význam znaleckého posudku.

Svědék K. uvedl, že rozuměl poučení a bude vypovídat. Poučení však řádně nebyl, nebyl poučen komplexně.

Soudní znalec Dobiáš nebyl také v podstatě poučen a poučil se sám.

Obžalovaný opětovně uvedl, že je senát podjatý. Podjatost vidí v tom, že nebyly respektovány pokyny odvolacího soudu, důkazy jsou hodnoceny v neprospěch obžalovaného, nejsou brány v potaz důkazy, které svědčí ve prospěch obžalovaného, je uváděno, že obžalovaný byl trestán, ale odsouzení byla zahlazena. Cílem je vyličít obžalovaného jako recidivistu. Objektivní senát by

neuváděl do rozsudku zahlazená odsouzení, protože k nim nelze přihlížet. Obžalovaný nebyl řádně předvoláván a předseda senátu mu pohrozil, pokud se nedostaví, může naplnit i vazební důvod. Obžalovanému však bylo nesprávně doručováno. Obžalovaný upozornil na změnu adresy, přesto byl rozsudek doručován na původní, špatnou. Obžalovanému se nelíbí poznámka předsedy senátu při ústním odůvodnění rozsudku, měl uvést, že kdyby nebyl veden určitou zásadou, že by bylo zvažováno ukládání trestu spojeného s přímým výkonem ve věznici. Obžalovanému se také nelíbí to, že předseda senátu označil obžalovaného tak, že u hlavního líčení byl latentně agresivní vůči poškozené. Obžalovaný se pouze všemi prostředky snaží prokázat svoji nevinu. Je to projev antipatie předsedy senátu vůči obžalovanému, což není správné. Je nevhodné uvést, jak to učinil soud prvního stupně, že odvolatel projevil lítost vůči sobě. Obžalovaný zdůrazňuje, že to není pravda. Vyjádření obžalovaného je překrucováno.

Bylo navrženo, aby byl napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. a), b), c) trestního řádu zrušen, aby Krajský soud v Brně změnil rozsudek tak, že obžalovaného zprošťuje obžaloby, protože nebylo prokázáno, že se stal skutek, případně by odvolací soud měl zrušit rozsudek soudu prvního stupně a vrátit věc k novému projednání a rozhodnutí.

5. Odvolací soud v souladu s § 254 odst. 1 trestního řádu přezkoumal napadený rozsudek v intencích podaného odvolání a také způsob řízení před soudem prvního stupně.
6. Napadený rozsudek je výsledkem řízení, v němž bylo postupováno v souladu s trestním řádem, nedošlo k procesním vadám, soud prováděl důkazy způsobem, který stanoví zákon, proto je tedy mohl použít v rámci úvah o vině a trestu. Ustanovení trestního řádu, která mají zabezpečit řádné objasnění věci, byla dodržena, jakož i právo obžalovaného na obhajobu. Soud prvního stupně měl dostatek důkazů k tomu, aby mohl bez důvodných pochybností ve věci rozhodnout.
7. Odvolání směřuje hlavně proti hodnocení důkazů soudem prvního stupně, pokud však v něm nejsou logické rozpory, nelze do něj odvolacím soudem zasahovat. V daném případě zjištěny nebyly.
8. V dané věci je zřejmé, že k prvnímu zrušení rozsudku došlo z toho důvodu, že došlo k procesní vadě, bylo rozhodováno senátem ještě před závěrečnou řečí, což bylo obsahem nahrávky, ke které se dostal obhájce obžalovaného. Krajský soud v Brně rozsudek zrušil a přikázal věc k projednání jinému senátu. Dále pak bylo rozhodnuto v novém složení senátu a věc byla vrácena soudu prvního stupně, aby se znovu zabýval dokazováním, případně prováděl některé další důkazy. Do tohoto lze zahrnout i zjišťování soudu podkladů pro to, jakým způsobem má provádět důkazní prostředky. To se týkalo výpovědi poškozené a svědka K.. V podstatě je nutno uvést, že soud vždy musí zkoumat, pokud k tomu má určitý podnět, mohl by to učinit i na základě vlastního zjištění, protože on sám vnímá osoby v jednacím síni, zda jsou podmínky pro vykázaní obžalovaného z jednacím síně po dobu výslechu svědka. V daném případě se soud prvního stupně výstižně touto otázkou zabýval, a to jak ve vztahu k poškozené, tak také ve vztahu k svědku K.. Bylo tedy v dané věci zjištěno, že lze provést výpověď svědka K. běžným způsobem, aniž by byl obžalovaný z jednacím síně vykázan. K tomu tedy došlo. Jiná byla situace u poškozené. Pokud tedy byly splněny podmínky k výslechu poškozené v nepřítomnosti obžalovaného v době po zrušení rozsudku soudu prvního stupně, dají se uvedené podmínky vztáhnout i k době předchozí, samozřejmě pokud jde o rozhodování ve stejném složení senátu. Krajský soud v Brně ponechal soudu prvního stupně určitou volnost, nemůže totiž, pokud nastanou určité podmínky pro výslech svědka v nepřítomnosti obžalovaného, striktně být dodrženo to, co odvolací soud nastínil. Změna podmínek je možná vždy, protože psychický stav člověka není neměnný. Soud prvního stupně se důsledně věnoval tomu, zda lze poškozenou vyslyšet v nepřítomnosti obžalovaného. Významné je totiž to, že jednak je chráněna poškozená, technické možnosti k provedení výslechu v nepřítomnosti obžalovaného u soudu byly, jednak obžalovaný měl následně možnost seznámit se s obsahem výpovědi poškozené ze zvukového záznamu i z protokolu o hlavním líčení, následně jí pokládal písemně otázky, měl možnost se vyjádřit k její výpovědi. Výslech poškozené byl proveden za přítomnosti znalkyně, i

když jen k podmínkám, zda je možné vykázat obžalovaného z jednací síně po dobu výslechu poškozené. To, co bylo zjištěno z výpovědi poškozené, soud uvádí v 8. až 13. odstavci odůvodnění napadeného rozsudku, na což je možno pro stručnost odkázat. V této souvislosti je možné připomenout to, co uvedla znalkyně Holešovská, že bylo shledáno u poškozené, že se nechce setkat s obžalovaným, vidět ho, slyšet ho, to se prohlubuje, pokud by v přítomnosti obžalovaného musela vypovídat, vytvořil by se u ní těžký stres, což by mohlo vést ke zdravotnímu poškození. Soud prvního stupně uvedl, že poškozená opakovaně požádala, aby byla vyslýchána v nepřítomnosti obžalovaného s ohledem na prožitou událost, má z obžalovaného obavy, z osobního setkání, to jí živě vyvolá negativní vzpomínky na prožité události, což působí špatně na její psychiku a traumatizuje jí to. Prožitky jsou vyvolávány, což prohlubuje trauma poškozené, vědomí blízcího se jednání před soudem, pokud by měla být v jedné místnosti s obžalovaným, vyvolává panickou hrůzu, která do značné míry ovlivňuje její možnost vypovídat. V případě přítomnosti obžalovaného při výslechu se poškozená obávala toho, že z důvodu stresu a vracení se negativních pocitů z prožité události, to povede k tomu, že nebude schopna řádně vypovídat. V Bílém kruhu bezpečí byla poskytována psychologická péče poškozené, byla vyhodnocena jako zvláště zranitelná oběť, to prokazuje zpráva. V této souvislosti je možné odkázat na 37. odstavec odůvodnění napadeného rozsudku. Psychický stav poškozené byl takového charakteru, že odůvodnil výslech poškozené v nepřítomnosti obžalovaného, jehož práva na obhajobu tím neutrpěla, protože měl možnost se seznámit s výpovědí poškozené a také klást otázky a vyjádřit se. Odvolací soud v usnesení z 10. října 2019 uvedl, že nebyly objektivizovány takové skutečnosti, které by opravňovaly vykázení obžalovaného z jednací síně. Z toho plyne, že odvolací soud nemohl být tak striktní, aby vyloučil možnost takového postupu. Je adekvátním postupem, pokud soud prvního stupně zkoumá podmínky pro výslech svědka v nepřítomnosti obžalovaného. Není tedy možné vyloučit zkoumání podmínek soudem prvního stupně, to však musí být založeno na objektivních skutečnostech, musí to být podloženo a také v rozsudku zdůvodněno. Nyní soud prvního stupně ve vztahu k poškozené podmínky zkoumal. Svůj postup zdůvodnil v odůvodnění napadeného rozsudku. Na to je možné, pro stručnost, odvolacím soudem odkázat. Pokud tedy byly pro postup výslechu poškozené v nepřítomnosti obžalovaného dány podmínky jak po zrušení rozsudku, tak před ním, pokud byly objektivizovány a podloženy, což se stalo, bylo možné hodnotit výpověď poškozené jak z doby po zrušení rozsudku, tak z doby před zrušením rozsudku. Nebylo však možné použít výpověď poškozené z doby, kdy rozhodoval ve věci jiný senát. Je vhodné také zmínit, že u poškozené nebylo zjištěno, že by se chtěla svědecké výpovědi vyhnout, protože je zřejmé, že v nepřítomnosti obžalovaného vypovídala. Nebylo zjištěno, že by chtěla vypovídat v nepřítomnosti obžalovaného z toho důvodu, že chtěla vypovídat lživě, že by chtěla obžalovaného křivě obvinít. Poškozené bylo známo, že její výpověď je významná pro posouzení viny obžalovaného, pokud by tedy vypovídala s cílem křivě obvinít, lhát, bylo jí známo, že se vystavuje možnému trestnímu stíhání. Podle znaleckého zkoumání, znalkyně psycholožky, nebyly u poškozené nalezeny známky agresivní osobnosti, osobnosti mstivé, zákeřné, spíše se jedná o osobu ustupující k vytvoření prostoru pro usmíření. V dílčích testech zaměřených na rozumové schopnosti, vědomosti, paměť, sociální porozumění, logicko-pojmové myšlení byl výsledek u poškozené nad průměrem. Výpověď poškozené soud prvního stupně rozvedl v 8. až 13. odstavci odůvodnění napadeného rozsudku. Pokud soud poškozenou vyhodnotil, a to nejen na základě znaleckého zkoumání, ale v kontextu s dalšími důkazy plynoucími z důkazních prostředků, jako věrohodnou, které věří, nelze mu v tom cokoli vytknout. Pokud ke svému hodnocení použil také znalecký posudek a výpověď znalkyně Holešovské, nelze mu v tom také cokoli vytknout. Odborné zaměření znalkyně bylo v pořádku a v dané věci dostačující k posouzení osobnosti poškozené, nejen to, otázky položené předsedou senátu znalkyni v opatření ze dne 17. 7. 2020 jsou v podstatě obvyklými otázkami, to se týká také otázky pod číslem 5 a 7. Použití pojmu psychické potíže ze strany soudu prvního stupně nesnižuje vypovídací hodnotu znaleckého posudku a výpověď znalkyně. Pokud soud prvního stupně dospěl k závěru, že je poškozená věrohodná, závěr učinil i za přispění znaleckého posudku a výpovědi znalkyně Holešovské, nelze v takovém postupu spatřovat libovůli soudu, případně neobjektivitu a

poškození práv obžalovaného. Výpověď poškozené, která byla učiněna v nepřítomnosti obžalovaného, jde o výpověď jak k objasnění podmínek pro postup výpovědi poškozené v nepřítomnosti obžalovaného, tak k věci, je procesně použitelná. Pokud se soud prvního stupně opírá o výpověď poškozené z doby před svým rozhodnutím, které bylo zrušeno, bylo pak objasněno, že byly splněny podmínky pro vykázání obžalovaného z jednací síně, lze výpověď použít. V tomto směru je možné odkázat na 53. až 55. odstavec odůvodnění napadeného rozsudku. Výpověď poškozené umožnila soudu zjistit skutkový děj bez důvodných pochybností. S ohledem na objektivizovaný stav poškozené, který umožnil její výslech v nepřítomnosti obžalovaného, není možné provádět před soudem prvního stupně konfrontaci. Lze také použít znalecký posudek znalkyně Holešovské, k tomu se už odvolací soud shora vyjádřil. Je vhodné dodat, že znalecký posudek splňuje kritéria pro zpracování znaleckého posudku, není tedy důvod k tomu, aby byl přibrán jiný znalec. Je možné se ztotožnit s hodnocením znaleckého posudku soudem prvního stupně. Rozhodně nelze činit závěr, že znalkyně použila ke svým závěrům procesně nepoužitelné podklady. Pokud uvedl obžalovaný, že nesouhlasí s odpovědí znalkyně na otázku jeho obhájce, zda poškozená vědomě lhala, když znalkyně odpověděla negativně. Nutno uvést, že znalkyně odpověděla obsírněji, než jenom tak, že vědomě poškozená nelhala. Znalkyně ze svého hlediska, protože se věrohodností zabývala, mohla odpovědět určitým způsobem, což neznamená, že přebírá úlohu soudu prvního stupně, který musí posoudit, zda je svědkyně věrohodná, nebo není. Je vhodné uvést ze strany odvolacího soudu, že je poněkud s podivem, že obhájce položil znalkyni jasnou otázku, kterou pak zpochybnil tím, že podle jeho názoru na ni nelze odpovědět tak, jak znalkyně odpověděla. Její odpověď byla přímou odpovědí na přímo koncipovanou otázku, odpověď však byla, nutno uvést, pak obsírnější. Pokud je totiž otázka nepřijatelná, pak nelze polemizovat o odpovědi. Soud však otázku jako nepřijatelnou nevyhodnotil, když ji obhájci umožnil. Cílem totiž bylo objektivně posoudit věrohodnost svědkyně, protože nejzásadnější byly dva důkazní prostředky, a to výpověď obžalovaného a poškozené, pouze oni dva totiž byli v posuzované situaci. V této souvislosti nelze ani natolik klást význam vzniku modřin, hematomů, obecně je známo, že v určitých situacích vzniknout mohou, ale také nemusí. Z toho důvodu Krajský soud v Brně neopakoval před odvolacím soudem výslech znalce Dobiáše.

9. Jde-li o výpověď svědka K., k tomu je třeba uvést, že soud prvního stupně neshledal podmínky pro vykázání obžalovaného z jednací síně, provedl výslech svědka obvyklým způsobem. Jde o postup v souladu se stanoviskem odvolacího soudu.
10. Jde-li o výpovědi svědků a poučování znalců, nelze dospět k závěru, že by svědci – zejména tedy poškozená a svědek K. - vypovídali tak, že by jim nebyl dán prostor k výpovědi, nelze nic namítat proti tomu, pokud je výpověď uvozena počátečním kontaktem předsedy senátu se svědkem. U znalkyně Holešovské, případně jiného ve věci slyšeného znalce, nelze dospět k závěru, že by jim nebyl znám význam znaleckého posudku a že by si nebyli vědomi následků v případě podání nepravdivého znaleckého posudku.
11. Krajský soud v Brně odkazuje na hodnocení důkazů soudem prvního stupně v odstavcích 57. až 71. odůvodnění napadeného rozsudku, se kterým se ztotožňuje. Jestliže tedy nebylo shledáno procesní pochybení, ať už jde o výpověď poškozené, svědka K., znalecký posudek a výpověď znalkyně Holešovské, jestliže se soud prvního stupně vypořádal s obhajobou obžalovaného, jehož práva byla zachována, v hodnotící činnosti soudu prvního stupně nebyly zjištěny logické rozpory, nelze do hodnotící činnosti soudu prvního stupně zasahovat. Soud prvního stupně vyjmenoval důkazní prostředky, vyjadřoval se k nim a důkazy z nich plynoucí vyhodnotil tak, že zjistil skutek bez důvodných pochybností. Soud prvního stupně se vyjádřil také k lékařské zprávě z gynekologického vyšetření a také ke vzniku hematomů. S jeho stanoviskem se odvolací soud ztotožnil. Nejzásadnější v dané věci je to, k tomu soud prvního stupně přistupoval obezřetně, že uvěřil poškozené, její věrohodnost vyhodnotil v kontextu s dalšími důkazy plynoucími z důkazních prostředků, v tom nelze spatřovat stranění poškozené, ublížení obžalovanému.

12. Soud prvního stupně adekvátně právně posoudil zjištěný skutek. Obžalovaný se dopustil zločinu znásilnění podle § 185 odst. 1, 2 písm. a) trestního zákoníku.
13. V rámci úvah o druhu a výši trestu přihlédl soud prvního stupně ke všem kritériím, která musí zvážit při ukládání trestu. Lze se přiklonit k názoru, že neshledal kvalifikované přitěžující okolnosti, neshledal polehčující okolnosti. Není uvedeno, že by soud přihlížel k odsouzením, která jsou zahlazena, pokud byl čten opis rejstříku trestů, nelze v tom spatřovat nesprávný postup, opis rejstříku trestů obsahuje i odsouzení zahlazená. Soud k nim nepřihlížel. Soud vyzvedl, to jistě ve prospěch obžalovaného, že šlo o vybočení v rámci jeho projevů, pokud se dopustil uvedeného zločinu, negativně bylo bráno to, že obžalovaný neprojevil kritický pohled na své jednání, což je v podstatě logické, když trestnou činnost popírá, ale nelze pak v rámci úvah o délce trestu ukládat mírnější trest. Bylo také přihlédnuto k délce doby trestního řízení a k následkům v osobnostní sféře poškozené. Soud prvního stupně vyvažující formou dospěl k závěru, že je významnější preventivně výchovný trest, ze zákonné trestní sazby dva roky až deset let, konkrétně v délce 2,5 let, jehož výkon podmíněně odložil na zkušební dobu dvou let ze zákonné sazby jednoho až pěti let. Jedná se o trest zákonný a přiměřený, rozhodně se nejedná o nepřiměřeně přísný trest, právě naopak.
14. S ohledem na to, že nebyla požadována náhrada škody, případně nemajetkové újmy, soud prvního stupně o takových nárocích nerozhodoval.

Poučení o opravných prostředcích:

Proti tomuto rozhodnutí není řádný opravný prostředek přípustný, takže **rozhodnutí nabylo právní moci a je vykonatelné** (§ 139 odst. 1 písm. b/cc trestního řádu).

Lze však proti němu **podat dovolání** (§ 265a odst. 1 trestního řádu).

Dovolání mohou podat (§ 265d odst. 1 trestního řádu):

- nejvyšší státní zástupce, který je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch či v neprospěch obviněného (§ 265d odst. 1 písm. a, trestního řádu),
- obviněný pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno (§ 265d odst. 2 trestního řádu).

Dovolání se podává u soudu, který rozhodl v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje (§ 265e odst. 1 trestního řádu).

O dovolání **rozhoduje Nejvyšší soud České republiky** (§ 265c trestního řádu).

V dovolání, kromě obecných náležitostí, uvedených v § 59 odst. 3 trestního řádu, **musí být uvedeno** (§ 265f odst. 1 trestního řádu):

- proti kterému rozhodnutí dovolání směřuje,
- který výrok, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je napadán,
- čeho se dovolatel domáhá,
- konkrétní návrh na rozhodnutí dovolacího soudu,
- odkaz na zákonná ustanovení § 265b odst. 1 písm. a-l) nebo § 265b odst. 2 trestního řádu, o které se dovolání opírá.

Rozsah a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání (§ 265f odst. 2 trestního řádu).

Kdo podal **zcela bezvýmledně dovolání**, je povinen státu nahradit náklady řízení o tomto návrhu, a to paušální částkou, kterou stanoví ministerstvo spravedlnosti obecně závazným právním předpisem (§ 153 odst. 1 trestního řádu). Paušální částka nákladů v řízení o zcela bezvýmledně podaném dovolání činí **10 000 Kč** (§ 3a vyhlášky č. 312/1995 Sb.).

Brno 4. listopadu 2021

JUDr. Dana Kancírová v.r.
předsedkyně senátu